

Webinar 13. januar 2021

Arrangeres i samarbeid med Family Business Norway

Om stiftelser

Stiftelsesforeningen

Stiftelsesforeningen

Interesse- og medlemsorganisasjon for norske stiftelser

- *Foreningens formål er å arbeide for gode rammevilkår for stiftelser, og synliggjøre stiftelsenes samfunnsnyttige rolle. Foreningen har nærmere 500 medlemmer*
- *Foreningen utarbeider maler og veiledninger for god drift av stiftelser*
- *Foreningen yter juridisk bistand til medlemmer*
- *Foreningen avholder seminarer for styremedlemmer og ledere i stiftelser i samarbeid med BI og informerer om seminarer for stiftelser i Norge og Europa*
- *Foreningen er medlem av den europeiske stiftelsesorganisasjonen Philea*

Mer informasjon om Stiftelsesforeningen på:

www.stiftelsesforeningen.no

Hva er en stiftelse

- Kjernen i stiftelsesbegrepet er at en formuesmasse ved en rettslig disposisjon er stilt til rådighet for et bestemt formål.
- I gjeldende lov kommer dette til uttrykk i definisjonen av en stiftelse § 2:

Med stiftelse forstås en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon selvstendig er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art

- Stiftelser er selveiende og har ingen eiere
- Formålet eier stiftelsen og styret er stiftelsenes øverste organ

Om stiftelser

Stiftelsesforeningen

- Når en stiftelsen først er opprettet har oppretteren begrenset kontroll over den
- Utdeling av stiftelsens midler vedtas av styret, og skal være i samsvar med stiftelsens formål
- Oppretter kan ikke motta støtte

Typer stiftelser

- *Flere kategorier stiftelser som kan deles inn i seks hovedgrupper:*
  - Pengeutdelende stiftelser (Bergesenstiftelsen og Jahrestiftelsen)
  - Pengeinnsamlende stiftelser (Strømmestiftelsen)
  - Aktivitetsstiftelser (Sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner)
  - Offentlige stiftelser (Forskningsinstitusjoner og boligstiftelser)
  - Næringsdrivende stiftelser (BI, Sintef og Det norske Veritas)
  - Finanstiftelser (Sparebankstiftelser og Gjensidigestiftelsen)

Norges største stiftelser

- Gjensidigestiftelsen
- Olav Thon Stiftelsen
- Sparebankstiftelsen DnB
- Sparebanken Hedmark
Sparebankstift.
- Sparebankstiftelsen SR-bank
- Stiftelsen Fritt Ord
- Bergens Forskningsstiftelse
- Stiftelsen SINTEF
- Sparebankstiftinga Sogn og Fjordane
- Cultiva i Kristiansand
- Stiftelsen Hans Rasmus Astrup
- Grieg Foundation
- Trond Mohn Stiftelse
- Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen
- Stiftelsen UNI
- Stiftelsen Det Norske Veritas

Stiftelser Oversikt

- Første stiftelseslov kom i 1980. Før den tid ulovfestet rett siden middelalderen.
- Eldste norske stiftelse opprettet ca. år 1160
- Alle norske stiftelser er regulert av samme lov - stiftelsesloven fra 2001:
  - Loven setter rammer for stiftelsens formål og styrets fullmakter og oppgaver
  - Alle stiftelser er registrert i Stiftelsesregisteret
  - Norske stiftelser delt ut ca. 6 mrd. kroner i 2020 til gode formål i inn og utland
- Tilsyn med stiftelser i rekkefølge:
  - Styret
  - Revisor
  - Stiftelsestilsynet
  - Stiftelsesklagenemda

Ny lov:

Stiftelsesforeningen

- Et lovutvalg la frem forslag til nys stiftelseslov i oktober 2016
- Næringsdepartementet la i juni 2020 frem forslag om at kommunalt opprettede boligstiftelser skal kunne avvikles og midlene tilføres kommunen som opprettet den
- Næringsdepartementet la frem i juni 2021 forslag om:
  - Forby næringsvirksomhet i stiftelser
  - Beholde næringsdrivende stiftelse i stiftelsesloven
  - Innføre nye gebyrer for saksbehandling i Stiftelsestilsynet
  - Nye regler for små pengeutdelende stiftelser, som vil innebære tvangsavvikling av eksisterende stiftelser. Vilkårene i stiftelseslovens § 46 settes til side i saker om sammenslåing eller avvikling av små pengeutdelende stiftelser
  - Grupper av stiftelser ikke skal registreres i Stiftelsesregisteret eller underlegges tilsyn av Stiftelsestilsynet
  - Elektronisk kommunikasjon mellom stiftelser og offentlige myndigheter
  - Rapportering av regnskapsopplysninger, men ikke departementets forslag til praktisk løsning for rapportering
  - Ordet stiftelse eller STI i stiftelsens foretaksnavn
  - Minste grunnkapital for pengeutdelende stiftelser øker fra dagens minimumskrav som er kr. 100 000

Endringer i ny lov

Stiftelsesforeningen

- Lovutvalget foreslår ingen omfattende endringer i reglene om stiftelsens organisasjon - styre, daglig leder eller andre organer –lovforslaget forenklinger og gir større fullmakter til styret
- Utvalget foreslår å presisere styrets oppgaver og ansvar
- Det foreslås en særlig handleplikt for styret ved tap av egenkapitalen
- Utvalget foreslår at det lovfestes en generalklausul som blant annet rammer styrets og daglig leders misbruk av posisjon i stiftelsen til skade for denne
- Utvalget foreslår også å regulere avtaler mellom stiftelsen og styremedlemmer og andre nærstående

**Forslag i
lovutredningen**

Stiftelsesforeningen

- Begrepet næringsdrivende stiftelser bortfaller
- Forenkling av omdanningsreglene. Administrative vedtektsbestemmelser kan vedtas av styret
- Innskutt grunnkapital ved opprettelsen blir et historisk beløp
- Elektronisk løsning for opprettelse av stiftelsesdokumentet og registrering
- Fjerner kravet om åpningsbalanse
- Delegere formålsoppgaver til daglig leder
- Styret skal utarbeide planer for kapitalforvaltningen og formålsrealiseringen
- Krav om minst tre styremedlemmer i alle stiftelser, samt at to av styremedlemmene skal være uavhengige av oppretter og den som tilfører grunnkapital til stiftelsen hvis vedkommende er en annen enn oppretter

**Kapitalkrav og
opprettelse av
stiftelse**

Stiftelsesforeningen

- Alminnelige stiftelser minimum kr. 100 000
- Næringsdrivende stiftelser kr. 200 000
- Hva bør den som skal opprette en stiftelse tenke på? Stiftelser har lange liv – mange er evigvarende i sitt formål.

Bruk tid på:

- Formålet og formuleringen av formålet – hva skal stiftelsen oppnå
- Hvilket kapitalbehov har stiftelsen i forhold til formålet og drift
- Vedtektene
- Valg av styremedlemmer ved opprettelsen og inn i evigheten

Kontaktinformasjon:

Daglig leder, advokat Bjørn O. Øiulfstad

Adresse: Bygdøy Allé 2, 0257 Oslo

Telefon: 94 78 15 60

E-post: bjorn@stiftelsesforeningen.no

Informasjon om Stiftelsesforeningen:

www.stiftelsesforeningen.no

Europeisk paraplyorganisasjon for stiftelser <https://philea.eu/>